

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

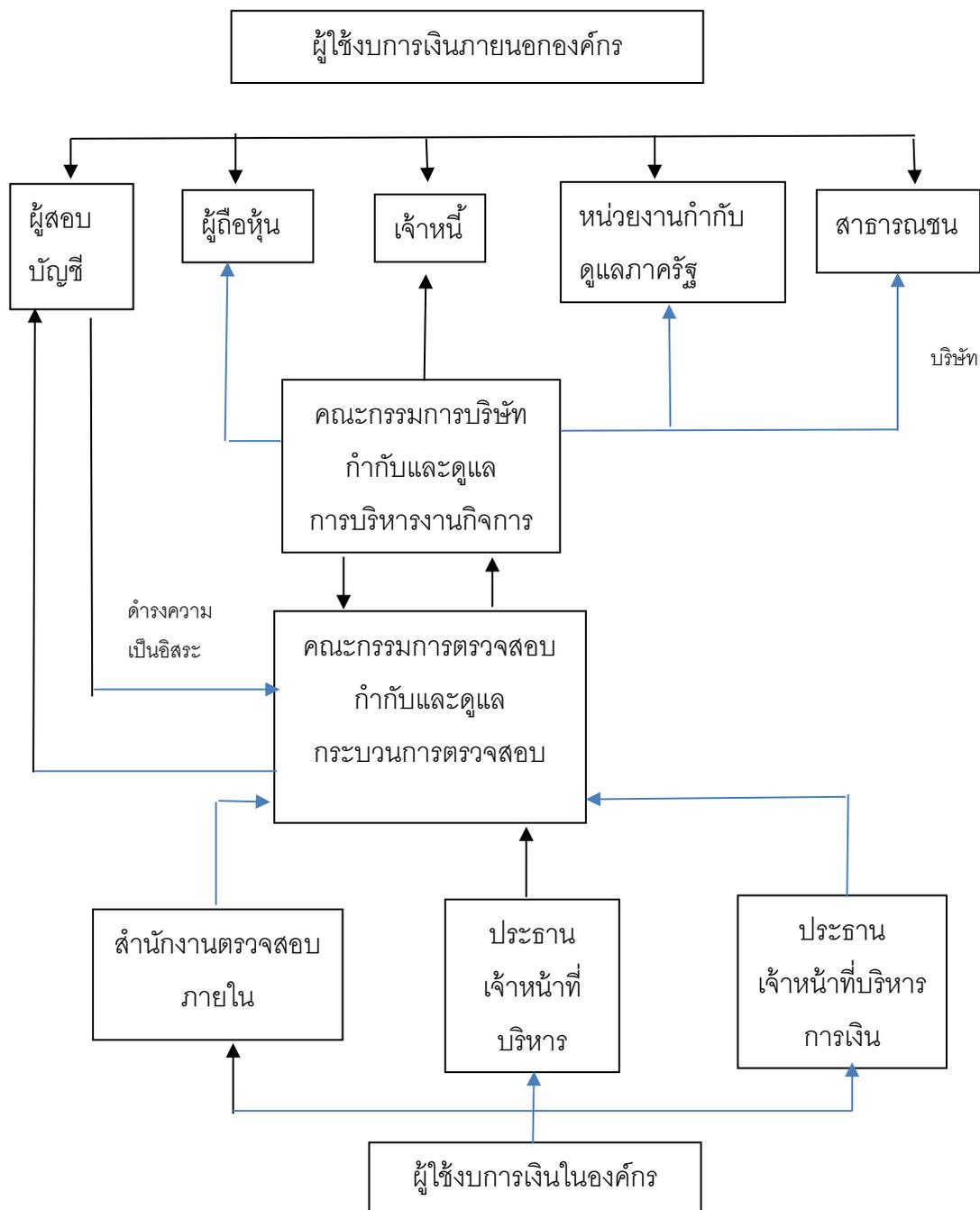
การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลไกการกำกับดูแลกิจการ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
- 2.3 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกลไกการกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) หมายถึง วิถีปฏิบัติที่ช่วยให้เกิดกระบวนการควบคุมและจัดการความเสี่ยงโดยครอบคลุมถึง ความรับผิดชอบในการทำงาน ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ การตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความสามารถในการแข่งขัน (จันทนา สาขากร และคณะ, 2551: 19)

โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยให้การกำกับดูแลกิจการมีประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการบริษัทได้บริหารงานตามนโยบายที่ได้วางแนวทางไว้เพื่อดูแลปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียด้วยความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริต

ภาพประกอบที่ 1 ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการตรวจสอบกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน
(จันทนา สาขากร และคณะ, 2557: 16)

การกำกับดูแลกิจการคืออะไร (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 10 มิถุนายน 2558)

คำว่า "การกำกับดูแลกิจการ" มีชื่อเรียกอื่น ๆ เช่น บรรษัทภิบาล หรือ Corporate Governance หรือ CG หมายถึง การบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

กรณีของบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะเห็นความสำคัญของ CG ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากประชาชนจำนวนมากซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมบริหารจัดการบริษัทได้อย่างใกล้ชิด จึงต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไว้วางใจให้เป็นกรรมการเพื่อเข้าไปควบคุมดูแลผู้บริหารบริษัทอีกทอดหนึ่ง การที่จะเกิดความมั่นใจและไว้วางใจกันเป็นทอด ๆ เช่นนี้ได้ ก็จะต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี กล่าวคือ กรรมการต้องทำหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้นอย่างเต็มที่ ไม่ใช่ตำแหน่งในการหาประโยชน์หรือฉวยโอกาสจากบริษัท ดูแลผู้บริหารและฝ่ายจัดการให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่างบเงินลงทุนที่ใส่เข้ามาในบริษัท ในขณะเดียวกันก็ต้องให้สิทธิผู้ถือหุ้นรับทราบข้อมูลของบริษัท ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ รวมถึงตรวจสอบการทำงานของกรรมการและผู้บริหาร

ความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

การที่บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีย่อมส่งผลดีทั้งกับบริษัท และกับตลาดทุนโดยรวม ดังนี้

- **ประโยชน์ต่อบริษัท** ได้แก่ สามารถระดมทุนได้ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม การมีต้นทุนการเงินที่เหมาะสมช่วยลดต้นทุนการผลิตทำให้สามารถแข่งขันได้
- **ประโยชน์ต่อตลาดทุนโดยรวม** ได้แก่ สร้างความเชื่อมั่น เพิ่มความต้องการซื้อเพิ่มสภาพคล่อง และระดับราคา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการระดมทุนของบริษัท

ทำอย่างไรจึงจะมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ปัจจุบันมีมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งใช้เป็นบรรทัดฐานในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย คือ OECD Principles of Corporate Governance โดย OECD Principles ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

- สิทธิของผู้ถือหุ้น
- การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม
- บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

- การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส
- ความรับผิดชอบของกรรมการ

ในส่วนของประเทศไทย ได้กำหนดข้อบัญญัติต่าง ๆ ในกฎหมายและกฎเกณฑ์ รวมทั้งการจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับหลักการของ OECD

สรุปกฎเกณฑ์

กฎหมาย/กฎเกณฑ์	สาระสำคัญ
1. กฎหมาย	
1.1 พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดสิทธิพื้นฐานต่าง ๆ ของผู้ถือหุ้น เช่น สิทธิในการออกเสียง สิทธิในการมอบฉันทะ การอำนวยการความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิออกเสียง เช่น การกำหนดรายละเอียดในหนังสือนัดประชุม การกำหนดแบบฟอร์มหนังสือมอบฉันทะ ในลักษณะที่ให้สิทธิผู้ถือหุ้นในการกำหนดทิศทางการออกเสียงของผู้รับมอบฉันทะ สิทธิตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อบริษัท เช่น การเพิ่มทุน การซื้อขายโอนกิจการ ทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นต้น • กำหนดหน้าที่ของกรรมการให้ทำหน้าที่ด้วยความระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริต
1.2 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535	<ul style="list-style-type: none"> • เพิ่มข้อกำหนดในเรื่องบทบาทของผู้ถือหุ้นและมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น เช่น สิทธิในการเสนอวาระก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นต้น • เพิ่มข้อกำหนดในเรื่องคุณสมบัติของกรรมการและผู้บริหาร รวมทั้งกำหนดขอบเขตของการทำหน้าที่ในเรื่องความระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริต ให้ชัดเจนมากขึ้น
2. กฎเกณฑ์	
2.1 ประกาศว่าด้วยการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออก	กำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตซึ่งครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

<p>ใหม่ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 28/2551)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • สิทธิของผู้ถือหุ้น – โครงสร้างของผู้ถือหุ้นชัดเจนและเป็นธรรม กรรมการ ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ไม่มีผลประโยชน์ที่อาจขัดแย้งกับผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของกิจการ ไม่มีเหตุที่ทำให้สงสัยว่ากลไกการบริหารจัดการจะไม่สามารถรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้น หรือไม่สามารถปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม • บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหาร – กรรมการและผู้บริหารต้องไม่มีลักษณะขาดความน่าไว้วางใจ คณะกรรมการเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนที่มีต่อผู้ถือหุ้นเป็นอย่างดี โครงสร้างคณะกรรมการมีการตรวจสอบถ่วงดุล เช่น มีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 และไม่ต่ำกว่า 3 คน มีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน โดยอย่างน้อย 1 คนมีความรู้ในการสอบทานงบการเงิน • การเปิดเผยข้อมูล – เปิดเผยครบถ้วน เพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน ไม่มีข้อความที่อาจทำให้ผู้ลงทุนสำคัญผิด งบการเงินถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี โดยผู้สอบบัญชีเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. ไม่มีเหตุที่ทำให้สงสัยว่าบริษัทไม่มีระบบควบคุมภายในเพียงพอที่จะทำให้สามารถจัดทำและเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างต่อเนื่องและน่าเชื่อถือ • การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย – ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
<p>2.2 ประกาศว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูล (ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 11/2552)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ไม่ปกปิดบิดเบือนข้อมูลอันควรต้องแจ้ง • ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยมีทั้ง financial และ non-financial information โดยบริษัทต้องเปิดเผยภายในเวลาที่กำหนด • ในการเปิดเผยข้อมูลประจำปีของบริษัท ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการ และหาก

	เรื่องใด ไม่ได้ปฏิบัติ บริษัทต้องเปิดเผยเหตุผลการไม่ปฏิบัติในเรื่องนั้น
2.3 ประกาศว่าด้วยการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน (ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 21/2551)	การทำธุรกรรมระหว่างกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง กับ บริษัทหรือบริษัทย่อย ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนด
2.4 ประกาศว่าด้วยการได้มาจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 20/2551)	การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การโอนหรือสละสิทธิประโยชน์ ไม่ว่าจะป็นทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์ของบริษัทหรือบริษัทย่อย ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนด

หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD (สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยสำหรับฉบับแปลภาษาไทย, 2006: 15-18) มุ่งหมายที่จะใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสมาชิกของ OECD และที่มีชื่อสมาชิกของ OECD สามารถประเมิน และปรับปรุงโครงสร้างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการในประเทศของตน ไม่ว่าจะป็นด้านกฎหมาย องค์กรหรือสถาบันกำกับดูแล รวมทั้งกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังมุ่งหมายที่จะชี้แนะแนวทางและให้คำแนะนำแก่กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่มีบทบาทในกระบวนการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดี อันได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ ผู้ลงทุน บริษัท และกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

โดยหลักการแล้ว หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD จะมุ่งเน้นไปที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ทั้งที่เป็นสถาบันการเงินหรือที่ไม่ได้เป็นสถาบันการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม ข้อปฏิบัติตาม หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD นี้ ก็ยังสามารถนำไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบรรดาบริษัทต่าง ๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะป็นบริษัทเอกชนหรือองค์กรและวิสาหกิจของภาครัฐ ทั้งนี้ หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD ได้แสดงให้เห็นถึงประเด็นพื้นฐานที่ประเทศสมาชิกของ OECD มีความเห็นร่วมกันว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD จึงถูกเขียนและเรียบเรียงขึ้นโดยมีข้อความที่กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อให้บุคคลในทุกระดับของสังคมของโลก สามารถเข้าถึงและประเด็นต่าง ๆ ได้โดยง่าย และการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของ

ประเทศ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างให้ผู้ลงทุนทั่วไป เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุนในตลาดทุนของประเทศนั้น ๆ อีกด้วย การกำกับดูแลกิจการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ คณะผู้บริหารของบริษัท คณะกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียทุกราย ทั้งนี้ การกำกับดูแลกิจการ เป็นโครงสร้างที่จะช่วยให้บริษัทสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ รวมทั้งวิธีการ กระบวนการและขั้นตอนในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้ง่ายขึ้น ตลอดจนสามารถเฝ้าติดตามวัดผลการดำเนินงานของกิจการ ว่าเป็นไปตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่อีกด้วย การกำกับดูแลกิจการที่ดี ควรสามารถให้สิ่งจูงใจที่เหมาะสมที่จะทำให้คณะกรรมการและคณะผู้บริหารของบริษัทพยายามดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอันเป็นประโยชน์กับบริษัทและผู้ถือหุ้น และช่วยให้ระบบการติดตามและประเมินผลงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

การกำกับดูแลกิจการเป็นเพียงส่วนประกอบหนึ่งของระบบเศรษฐกิจที่กิจการทั้งหลายดำเนินการอยู่ ยังมีปัจจัยอีกมากมายที่กิจการทุก ๆ แห่งต้องคำนึงถึง ไม่ว่าจะเป็นนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของภาครัฐ หรือสภาพการแข่งขันทั้งในเชิงผลิตภัณฑ์หรือทางการตลาด นอกจากนั้นแล้วยังมีปัจจัยอีกมากมายหลายอย่าง ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดกรอบและโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการและกระบวนการตัดสินใจของแต่ละบริษัท ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัทในระยะยาว แต่หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD จะมุ่งเน้นถึงปัญหาของการกำกับดูแลกิจการ อันเกิดจากการแบ่งแยกบทบาทระหว่าง “ความเป็นเจ้าของ” และ “การมีอำนาจในการจัดการ”

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน ตลอดจนการปฏิบัติต่อกันของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจจะแตกต่างกันออกไปบ้าง ทั้งในประเทศที่เป็นสมาชิก OECD และไม่ได้เป็นสมาชิก OECD ความแตกต่างของความสัมพันธ์นี้ บางส่วนอาจจะสืบเนื่องมาจากกรอบกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ บางส่วนก็จะเป็นเรื่องของความสมัครใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แต่ที่สำคัญที่สุด คือ เสียงเรียกร้องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุนในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั่นเอง ระดับของการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากขึ้นต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ดังจะเห็นได้จากความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างการที่บริษัทมีการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการลงทุนข้ามพรมแดนที่มีปริมาณที่เพิ่มขึ้น การไหลเวียนของเงินทุนระหว่างประเทศช่วยให้บริษัทสามารถระดมเงินทุนผู้ลงทุนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น ดังนั้นหากประเทศใดต้องการที่จะเก็บเกี่ยวประโยชน์จากตลาดทุนของโลกที่มีขนาดใหญ่ให้ได้เต็มที่ และต้องการดึงดูดเงินลงทุนจากผู้ลงทุนที่หวังผลตอบแทนในระยะยาว

ประเทศนั้น ๆ ต้องพิสูจน์ให้เป็นที่ประจักษ์ได้ว่า มีการวางรากฐานที่มั่นคงของการมีหลักการกำกับดูแลกิจการที่เป็นที่น่าเชื่อถือได้ สามารถเข้าใจได้ง่าย และยึดมั่นในหลักการที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในระดับสากล และถึงแม้ว่าจะมีกิจการใด ที่อาจไม่ต้องการพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศเลยก็ตาม การยึดมั่นในแนวทางปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ก็จะช่วยสร้างเสริมความมั่นใจของนักลงทุนภายในประเทศ ทำให้กิจการนั้นสามารถลดต้นทุนของเงินทุนในการดำเนินงาน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของกลไกตลาดเงินโดยรวม และส่งผลให้กิจการต่าง ๆ มีแหล่งเงินทุนที่มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น

หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD จะมีลักษณะของการเป็นวิวัฒนาการทางความคิด ที่จำเป็นต้องได้รับการทบทวนปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ ๆ หากมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญของปัจจัยที่แวดล้อม การที่บริษัทจะสามารถยืนหยัดแข่งขันอยู่ได้ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นนี้ บริษัทจะสร้างสรรค์และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ให้สามารถตอบสนองต่อความจำเป็นและใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ในทำนองเดียวกัน ภาครัฐเองก็มีภาระหน้าที่ในการกำหนดกรอบและแนวทางของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีประสิทธิผล และมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะทำให้ตลาดทุนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียเป็นอย่างดี

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ภาครัฐและผู้ที่มีส่วนร่วมในตลาดทุนทุกคน จะต้องร่วมกันคิดและตัดสินใจว่า จะนำเอาแนวความคิดและหลักการของ หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD ไปใช้ในการกำหนดกรอบแนวทางในประเทศของตนอย่างไร โดยจะต้องคำนึงถึง “ต้นทุนที่จะต้องเสียไป” กับ “ประโยชน์ที่จะได้รับคืนมา” ของการมีข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้น

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 3 มีนาคม 2559)

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) หรือ บรรษัทภิบาล ตามความหมายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ระบบที่จัดให้มี โครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันนำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึง ผู้มีส่วนได้เสียอื่น

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ประกอบด้วย หลักการและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ แต่ไม่รวมถึงเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ ปฏิบัติไว้ชัดเจนแล้ว ซึ่งเนื้อหาแบ่งเป็น 5 หมวด ได้แก่

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
5. ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

หลักการ

- ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของโดยควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้ทำหน้าที่แทนตนและมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท บริษัท จึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

- สิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น ได้แก่ การซื้อขายหรือโอนหุ้น การมี ส่วนแบ่งในกำไร ของกิจการ การได้รับข่าวสาร ข้อมูลของกิจการอย่างเพียงพอ การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออก เสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งหรือ ถอดถอนกรรมการ แต่งตั้งผู้สอบบัญชี และเรื่องที่มี ผลกระทบต่อบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การกําหนดหรือการแก้ไขข้อบังคับและหนังสือ บริคณห์สนธิ การลดทุนหรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษ เป็นต้น

- ผู้ถือหุ้นควรได้รับทราบกฎเกณฑ์และวิธีการในการเข้าร่วมประชุม และข้อมูล ที่เพียงพอต่อการพิจารณาในแต่ละวาระก่อนการประชุมตามเวลา อันควร มีโอกาสซักถามกรรมการ ทั้งในที่ประชุมและส่งคำ ถามล่วงหน้า มีโอกาสเสนอวาระการประชุม และมีสิทธิมอบฉันทะให้ ผู้อื่นเข้าร่วมประชุม

- คณะกรรมการบริษัทต้องตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิของ ผู้ถือหุ้น ไม่ กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิด หรือริดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้น

แนวปฏิบัติที่ดี

1. การประชุมผู้ถือหุ้น

1.1. คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายในการสนับสนุน หรือ ส่งเสริมผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ถือหุ้นประเภทสถาบัน ให้เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น

1.2. คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทมีการให้ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุม โดยมีคำชี้แจงและเหตุผลประกอบในแต่ละวาระหรือประกอบมติที่ขอตามทีระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น หรือในเอกสารแนบวาระการประชุม ควรละเว้นการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสของผู้ถือหุ้นในการศึกษาสารสนเทศของบริษัท

1.3 คณะกรรมการควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้ สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงอย่างเต็มที่ และ ควรละเว้นการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น การเข้าประชุมเพื่อออกเสียง ลงมติไม่ควรมีวิธีการที่ยุ่งยากหรือมีค่าใช้จ่ายมากเกินไป สถานที่จัดประชุมผู้ถือหุ้นสะดวกต่อการเดินทาง เป็นต้น

1.4 คณะกรรมการบริษัทควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้าให้ชัดเจน และแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบพร้อมกับการนำส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้บริษัทควรเผยแพร่หลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้าดังกล่าวไว้บน website ของบริษัทด้วย

1.5 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นใช้หนังสือมอบฉันทะ รูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้ และควรเสนอชื่อกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คน เป็นทางเลือกในการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น

2. การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้น

2.1 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้บริษัทนำ เทคโนโลยีมาใช้ กับการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผลเพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ

2.2 กรรมการทุกคนควรเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นสามารถซักถาม ประธานคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้

2.3 ในการประชุมผู้ถือหุ้นควรจัดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการในกรณีที่วาระนั้นมีหลายรายการ เช่น วาระการแต่งตั้งกรรมการ

2.4 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้บริษัทจัดให้มีบุคคลที่เป็น อิสระเป็นผู้ตรวจนับ หรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการ ประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น และเปิดเผยให้ที่ ประชุม ทราบพร้อมบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

2.5 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนน เสียงในวาระที่สำคัญ เช่น การทำ รายการเกี่ยวโยง การ ทำ รายการได้มาหรือจำ หน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ เป็นต้น เพื่อความ โปร่งใสและตรวจสอบได้ ในกรณีมีข้อโต้แย้ง ในภายหลัง

2.6 ประธานในที่ประชุมควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นมี โอกาสในการแสดงความเห็นและ ตั้งคำ ถามต่อที่ประชุมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทได้

3. การจัดทำรายงานการประชุม และการเปิดเผยมติ การประชุมผู้ถือหุ้น

3.1 รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นควรบันทึกการชี้แจงขั้นตอน การลงคะแนน และ วิธีการแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุม ทราบก่อนคำ เนินการประชุม รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ ผู้ถือหุ้น ตั้งประเด็น หรือซักถาม นอกจากนี้ ควรบันทึก คำถามคำตอบ และผลการลงคะแนนในแต่ละวาระ ว่ามี ผู้ถือหุ้นเห็นด้วย คัดค้าน และงดออกเสียงเป็นอย่างไร รวมถึงควรบันทึกรายชื่อกรรมการ ผู้เข้าร่วมประชุมและ กรรมการที่ลาประชุมด้วย

3.2 บริษัทควรเปิดเผยให้สาธารณชนทราบถึงผลการ ลงคะแนนของแต่ละวาระใน การประชุมสามัญและวิสามัญ ผู้ถือหุ้นในวันทำการถัดไปบน website ของบริษัท

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการ

- ผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นผู้บริหาร รวมทั้งผู้ ถือหุ้น ต่างชาติ ควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน และเป็นธรรม ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่ถูกละเมิด สิทธิควรมีโอกาสได้รับการชดเชย

- การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้นว่า คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ จะดูแลให้ การใช้จ่ายเงินของผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญต่อความมั่นใจในการลงทุนกับ บริษัท คณะกรรมการจึงควรกำกับดูแลให้ผู้ถือหุ้นได้รับการปฏิบัติ และปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐาน อย่างเท่าเทียมกันตามที่ได้กล่าวไว้แล้ว ในหลักการหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรจัดกระบวนการประชุมผู้ถือหุ้นในลักษณะที่สนับสนุนให้มีการ ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน คณะกรรมการควรกำหนดเป็นนโยบายในการเปิด โอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการล่วงหน้าในเวลา

อันสมควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าประชุมด้วยตนเอง สามารถใช้สิทธิออกเสียง โดยมอบฉันทะให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงลงมติแทน และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรมีมาตรการป้องกันกรณีที่กรรมการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ (Abusive self-dealing) ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้ถือหุ้นอื่น เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน (Insider trading) การนำข้อมูลภายในไปเปิดเผยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการและผู้บริหารถือเป็นการเอาเปรียบ หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม เป็นต้น

- คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการบริษัทและผู้บริหารเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการ สามารถพิจารณาธุรกรรมของบริษัทที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ และสามารถตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของบริษัทโดยรวม ทั้งนี้ กรรมการและ ผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียกับธุรกรรมที่ทำกับบริษัทไม่ควรมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจทำธุรกรรมดังกล่าว

แนวปฏิบัติที่ดี

1. การให้ข้อมูลก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น

1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทแจ้งกำหนดการประชุม พร้อมระเบียบวาระ และความเห็นของคณะกรรมการ ต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ และเผยแพร่ผ่านทาง website ของบริษัท อย่างน้อย 28 วันก่อนวันนัดประชุมผู้ถือหุ้น

1.2 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละ ประเภทของหุ้น

1.3 หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นดังกล่าวข้างต้น ควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมกับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นที่เป็นฉบับภาษาไทย

2. การคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย

2.1 คณะกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้น ส่วนน้อยเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวัน ประชุมผู้ถือหุ้นให้ชัดเจนเป็นการล่วงหน้า เพื่อแสดงถึงความเป็นธรรม และความโปร่งใสในการพิจารณาว่าจะเพิ่มวาระที่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอหรือไม่

2.2 คณะกรรมการควรกำหนดวิธีการให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย เสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ เช่น ให้เสนอชื่อผ่านคณะกรรมการสรรหาล่วงหน้า 3-4 เดือนก่อนวัน

ประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมข้อมูลประกอบการพิจารณา ด้านคุณสมบัติและการให้ความยินยอมของผู้
ได้รับการเสนอชื่อ

2.3 ผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหารไม่ควรเพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้ แจ้งเป็นการล่วงหน้า
โดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะวาระสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ

2.4 คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็น
รายคน

3. การป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน คณะกรรมการควรกำหนดแนวทางในการเก็บ
รักษาและป้องกันการรั่วข้อมูลภายในเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งแนวทางดังกล่าวให้ทุกคนใน
องค์กรถือปฏิบัติ และควรกำหนดให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารที่มีหน้าที่รายงานการถือครอง
หลักทรัพย์ตามกฎหมายจัดส่งรายงานดังกล่าว ให้แก่คณะกรรมการเป็นประจำ รวมทั้งให้มีการ
เปิดเผยในรายงานประจำปี

4. การมีส่วนร่วมได้เสียของกรรมการ

4.1 คณะกรรมการควรมีข้อกำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนร่วมได้เสียอย่าง
น้อยก่อนการพิจารณาวาระนั้น และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการ

4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญใน
ลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระควรงดเว้นจากการ
มีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนั้น

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ

- ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทตามสิทธิ ที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
คณะกรรมการควร พิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความ ร่วมมือระหว่างบริษัทกับผู้
มีส่วนได้เสียในการ สร้างความมั่งคั่ง ความมั่นคงทางการเงินและ ความยั่งยืนของกิจการ

- ในระบบการกำกับดูแลกิจการมีผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ ได้แก่ ลูกค้า พนักงาน คู่
ค้า ผู้ถือหุ้น หรือนักลงทุน เจ้าหนี้ และชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่ สังคม หรือภาครัฐ รวมถึง คู่แข่ง และ
ผู้สอบบัญชีอิสระ เป็นต้น

- คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม
โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวตามกฎหมายหรือ ตามข้อตกลงที่มีกับบริษัทไม่ควร

กระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้น และควรกำหนดมาตรการชดเชยกรณีผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิ

- คณะกรรมการควรพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ในการสร้างเสริมผลการดำเนินงานของบริษัท เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้กับกิจการ และควรเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องให้ผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้นได้รับทราบอย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- คณะกรรมการควรมีมาตรการในการแจ้งเบาะแสต่อคณะกรรมการ ในประเด็นเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมาย ความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ระบบควบคุมภายในที่บกพร่อง หรือการผิดจรรยาบรรณ และควรมีกลไกคุ้มครองสิทธิของผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวด้วย คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะเรื่องที่มีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจโดยตรงให้ครบถ้วนเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมั่นใจว่า การประกอบธุรกิจของบริษัทได้คำนึงถึงปัจจัย STAKE HOLDER ด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แนวปฏิบัติที่ดี

1. การกำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย

1.1 คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน อย่างน้อยในเรื่องต่อไปนี้

(1) การกำหนดขอบเขตในการดูแลลูกค้าอย่างเป็นระบบ ในด้านสุขภาพความปลอดภัย และการชดเชย จากการใช้สินค้าหรือบริการในช่วงอายุของสินค้า หรือบริการนั้น

(2) การอธิบายขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการคัดเลือกคู่ค้า หรือผู้รับเหมา

(3) การอธิบายการดำเนินงานอย่างเป็นระบบของบริษัท ที่ทำให้มั่นใจได้ว่าห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ของบริษัทเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริม การพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างสม่ำเสมอ

(4) การสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชนที่สถานประกอบการ ของบริษัทตั้งอยู่

(5) การจัดให้มีโครงการ หรือแนวทางในการต่อต้าน การทุจริต การคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุน กิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคน ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

(6) การกำหนดวิธีการและแนวปฏิบัติในการไม่ละเมิด สิทธิของเจ้าหน้าที่

(7) การปฏิบัติกับพนักงานและลูกจ้างอย่างเป็นธรรม รวมทั้งมีการพัฒนาความรู้และศักยภาพของพนักงาน

1.2 คณะกรรมการควรจัดให้มีกระบวนการและช่องทาง ในการรับและจัดการกับข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย โดยควรเปิดเผยกระบวนการและช่องทางใน website หรือรายงานประจำปีของบริษัท

2. การเปิดเผยการปฏิบัติตามนโยบาย และการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

2.1 บริษัทควรเปิดเผยกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวข้างต้น และบริษัทควรเปิดเผยกลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงานในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวข้างต้นด้วย

2.2 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการไว้ในรายงานประจำปีหรือจัดทำเป็นฉบับต่างหากแยกจากรายงานประจำปี

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการ

- คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความ เท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ

- ข้อมูลสำคัญของบริษัทรวมถึงรายงานทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การทำหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมาของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย นโยบายการกำกับดูแลกิจการนโยบายเกี่ยวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคม และการปฏิบัติตามนโยบายต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นต้น

- คุณภาพของรายงานทางการเงินเป็นเรื่องที่ผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกให้ความสำคัญคณะกรรมการจึงควรมั่นใจว่าข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินมีความถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่เป็นอิสระ

แนวปฏิบัติที่ดี

1. การเปิดเผยข้อมูล

1.1 คณะกรรมการควรมีกลไกที่จะดูแลให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่เปิดเผยต่อนักลงทุน ถูกต้องไม่ทำให้สำคัญผิด และเพียงพอต่อการตัดสินใจของนักลงทุน

1.2 คณะกรรมการควรรายงานนโยบายการกำกับดูแลกิจการ จรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง และนโยบายเกี่ยวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ได้ให้ความเห็นชอบไว้โดยสรุป และผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รวมทั้งกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้พร้อมด้วยเหตุผล โดยรายงานผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น รายงานประจำปี และ website ของบริษัท เป็นต้น

1.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี

1.4 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้บริษัทจัดทำคำอธิบาย และการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้เพื่อให้ให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกเหนือจากข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว

1.5 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยค่าสอบบัญชี และค่าบริการอื่นที่ผู้สอบบัญชีให้บริการไว้ด้วย

1.6 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อย จำ นวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมาและความเห็นจากการทำหน้าที่ รวมถึงการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของกรรมการในรายงานประจำปี

1.7 คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทนด้วย ทั้งนี้จำนวนเงินค่าตอบแทนที่เปิดเผยควรรวมถึงค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละท่านได้รับจากการเป็นกรรมการของบริษัทย่อยด้วย

2. ข้อมูลขั้นต่ำที่ควรเปิดเผยบน website ของบริษัท

นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและ ผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีแล้ว คณะกรรมการควรพิจารณาให้มีการเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น website ของบริษัท โดยควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการ

- คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อผล การปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและเป็นอิสระ จากฝ่ายจัดการ

- คณะกรรมการควรมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และ มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมคณะกรรมการควรจัดให้มีระบบแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่ชัดเจน และดูแลให้บริษัทมีระบบงานที่ให้ความเชื่อมั่นได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัท ได้ดำเนินไปในลักษณะที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีจริยธรรม

- คณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับบริษัท รวมทั้งการอุทิศเวลาและความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเสริมสร้างให้บริษัทมีคณะกรรมการที่เข้มแข็ง

- กระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทเพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้แต่งตั้งควรมีความโปร่งใสปราศจากอิทธิพลของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม หรือฝ่ายจัดการ และสร้างความมั่นใจให้กับบุคคลภายนอกเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการควรจัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ เพื่อช่วยศึกษาและกลั่นกรองงานตามความจำเป็น โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องอาศัยความเป็นกลางในการวินิจฉัย และควรกำหนดนโยบาย บทบาทหน้าที่รับผิดชอบ กระบวนการทำงาน เช่น การดำเนินการประชุมและการรายงานต่อคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน

- กรรมการทุกคนควรเข้าใจเป็นอย่างดีถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท พร้อมทั้งจะแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเป็นอิสระและปรับปรุงตัวเองให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา กรรมการควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ระมัดระวัง และรอบคอบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทและเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นทุกคน โดยได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน นอกจากนี้กรรมการทุกคนควรอุทิศเวลาให้เพียงพอเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ และเป็นหน้าที่ของกรรมการที่ต้องเข้าประชุม คณะกรรมการทุกครั้งยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลพิเศษจริง ๆ

- การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของกรรมการโดยตรง กรรมการจึงไม่ควรอนุมัติค่าตอบแทนของตนเอง คณะกรรมการควรจัดให้มีกระบวนการกำหนดค่าตอบแทนที่โปร่งใสและขอความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้น ระดับและองค์ประกอบของค่าตอบแทนกรรมการควรเหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ แต่ควรหลีกเลี่ยงการจ่ายที่เกินสมควร

แนวปฏิบัติที่ดี

1. โครงสร้างคณะกรรมการ

1.1 คณะกรรมการควรกำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการให้ ประกอบด้วย กรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลาย ทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับบริษัท เพศ และต้องมีกรรมการที่ไม่ได้เป็นกรรมการ บริหารอย่างน้อย 1 คนที่มีประสบการณ์ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักที่บริษัทดำเนินกิจการอยู่ และคณะกรรมการควรจัดให้มีการเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความหลากหลาย รวมถึงจำนวนปีการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทของกรรมการแต่ละคนในรายงานประจำปี และบน website ของบริษัท

1.2 คณะกรรมการควรมีขนาดที่เหมาะสม และประกอบด้วย บุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถที่เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีจำนวน ไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ควรมากกว่า 12 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

1.3 คณะกรรมการควรมีกรรมการอิสระที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของฝ่ายจัดการได้อย่างอิสระในจำนวนที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และกรรมการที่ไม่ได้เป็นกรรมการอิสระควรเป็นไปตามสัดส่วนอย่างยุติธรรมของเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นแต่ละกลุ่ม

1.4 คณะกรรมการควรกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการไว้อย่างชัดเจน โดยระบุไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

1.5 คณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็น “กรรมการอิสระ” เพื่อให้กรรมการอิสระของบริษัทมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริงเหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของ

บริษัท โดยความเป็นอิสระอย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ กำหนด นอกจากนี้คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่าง สมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว

1.6 ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่างกัน คณะกรรมการควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการให้ชัดเจน และเพื่อไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด ควรแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ

1.7 คณะกรรมการควรเลือกให้กรรมการอิสระดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ

1.8 คณะกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้กรรมการดำรงตำแหน่งใน บริษัทอื่น โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำงานของกรรมการที่ดำรงตำแหน่งหลายบริษัทอย่าง รอบคอบ และเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่าง เพียงพอ โดยควรกำหนดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสม กับ ลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัทซึ่งไม่ควรเกิน 5 บริษัทจดทะเบียน ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทอาจลดลง หากจำนวนบริษัทที่กรรมการไปดำรง ตำแหน่งมีมากเกินไปและควรให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้สาธารณชนทราบด้วย

1.9 คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่ง กรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการผู้จัดการและ ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทอย่างชัดเจน ทั้ง ประเภทของตำแหน่ง กรรมการและจำนวนบริษัทที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ต้องผ่าน ความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

1.10 บริษัทควรมีเลขานุการบริษัทซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ด้านกฎหมายและ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการจะต้องทราบและปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของ คณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการ ควรจัดให้มีการกำหนดคุณสมบัติ และประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทที่เหมาะสมที่จะปฏิบัติ หน้าที่ในฐานะเลขานุการบริษัท นอกจากนี้ควรเปิดเผยคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการ บริษัทในรายงานประจำปี และบน website ของบริษัท

1.11 เลขานุการบริษัทควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องด้าน กฎหมาย การบัญชี หรือการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการบริษัท

2. คณะกรรมการชุดย่อย

2.1 นอกจากคณะกรรมการตรวจสอบที่ต้องจัดให้มีตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว คณะกรรมการควรพิจารณาจัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อยอื่นเพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

1. คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน
2. คณะกรรมการสรรหา
3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
4. การประชุมคณะกรรมการ
5. การประเมินตนเองของคณะกรรมการ
6. ค่าตอบแทน

6.1 ค่าตอบแทนของกรรมการควรจัดให้อยู่ในลักษณะที่เปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรม ประสบการณ์ ภาระหน้าที่ ขอบเขตของบทบาทและความรับผิดชอบ (Accountability and Responsibility) รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการแต่ละคน กรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น เช่น เป็นสมาชิกของคณะกรรมการชุดย่อยควรได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเติมที่เหมาะสมด้วย

6.2 ค่าตอบแทนของกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูงควรเป็นไปตามหลักการและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดภายในกรอบที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น และเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยระดับค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน โบนัส และผลตอบแทนจูงใจควรสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารแต่ละคน และต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้ถือหุ้นได้รับ

6.3 กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารทั้งหมดหรือคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนควรเป็นผู้ประเมินผลกรรมการผู้จัดการเป็นประจำทุกปีเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนของกรรมการผู้จัดการ โดยใช้บรรทัดฐานที่ได้ตกลงกันล่วงหน้ากับกรรมการผู้จัดการ ตามเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งรวมถึงผลปฏิบัติงานทางการเงิน ผลงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในระยะยาว การพัฒนาผู้บริหาร ฯลฯ ผลประเมินข้างต้นควรเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประธานกรรมการหรือ กรรมการอาวุโสควรเป็นผู้สื่อสารผลการพิจารณาให้กรรมการ ผู้จัดการทราบ

7. การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

7.1 คณะกรรมการควรส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้มี การฝึกอบรมและการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องในระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัท เช่น กรรมการ กรรมการตรวจสอบ ผู้บริหาร เลขานุการบริษัท เป็นต้น เพื่อให้มีการปรับปรุงการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การฝึกอบรมและให้ความรู้อาจกระทำเป็นการภายในบริษัทหรือใช้บริการของสถาบัน ภายนอก

7.2 ทุกครั้งที่มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ฝ่ายจัดการควรจัดให้มีเอกสาร และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการใหม่ รวมถึงการจัดแนะนำลักษณะ ธุรกิจ และแนวทางการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการใหม่

7.3 คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการผู้จัดการรายงานเพื่อทราบ เป็นประจำ ถึงแผนการพัฒนาและสืบทอดงาน ซึ่งกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูงควรมี การเตรียมให้พร้อมเป็นแผนที่ต่อเนื่องถึงผู้สืบทอดงานในกรณีที่ตนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

7.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีโครงการสำหรับพัฒนาผู้บริหาร โดยให้ กรรมการผู้จัดการรายงานเป็นประจำทุกปีถึงสิ่งที่ได้ทำไปในระหว่างปี และควรพิจารณาควบคู่กัน ไปเมื่อพิจารณาแผนสืบทอดงาน

กลไกของการกำกับดูแลกิจการ

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) มาจากแนวคิดของ Jensen และ Meckling ซึ่งได้ พัฒนาไว้ในปี ค.ศ. 1976 ทฤษฎีตัวแทนมองว่าเจ้าของกิจการไม่สามารถบริหารงานเพียงผู้เดียวได้ จึงทำให้มีบุคคลที่จำเป็นต้องเข้ามาช่วยในการมาบริหารงานแทนเจ้าของกิจการ ทฤษฎีนี้อธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นตัวแทนว่าเกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย โดยฝ่ายที่มอบอำนาจคือ ตัวการ (Principle) ในขณะที่ฝ่ายที่ได้รับมอบอำนาจในการบริหารงานคือตัวแทน (Agent) ตราบ ใดที่ผู้บริหารที่เป็นตัวแทนตัดสินใจลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนสูงสุดจากเงินลงทุนในวิธีที่ สอดคล้องกับการสร้างผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นตัวการแล้วความสัมพันธ์ของการเป็น ตัวแทนระหว่างผู้ถือหุ้นกับผู้บริหารยังคงมีประสิทธิผลที่ดี แต่ถ้าหากผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ ของผู้ถือหุ้นกับผู้บริหารไม่สอดคล้องกันจะทำให้เกิดปัญหาการเป็นตัวแทนเกิดขึ้น (Agency Problem) มูลเหตุที่สำคัญของการกำกับดูแลกิจการคือแนวคิดตัวแทน กิจการอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น แนวคิดตัวแทนของกิจการ ประกอบด้วยกลไก 2 อย่างคือ ผลการปฏิบัติงาน (Performance) และความรับผิดชอบต่อการ

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ (Accountability) ซึ่งจะช่วยให้แนวคิดตัวแทนมีความสมบูรณ์ ปัญหาที่เกิดจากองค์กรที่มีการแบ่งแยกระหว่างผู้บริหารกับเจ้าของมีดังต่อไปนี้ (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2551: 2-3)

1. การขัดแย้งของผลประโยชน์ (Conflict of Interest) เป็นการเห็นประโยชน์ส่วนตนจนไปขัดแย้งต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2. Moral Hazard Problem เป็นปัญหาที่ตัวการหรือเจ้าของกิจการไม่สามารถมั่นใจว่าตัวแทนหรือผู้บริหารที่เลือกเข้ามาแล้วนั้นใช้ความพยายามสูงสุดในการทำงานหรือไม่ หรือทำงานเต็มประสิทธิภาพหรือไม่

3. Adverse Selection Problem เป็นปัญหาที่ตัวการหรือเจ้าของกิจการไม่สามารถแน่ใจว่าตัวแทนหรือผู้บริหารที่เลือกเข้ามานั้นจะมีความสามารถในการบริหารงานได้สอดคล้องกับผลตอบแทนที่ได้รับหรือไม่

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 9/2558 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน (ฉบับที่ 2) โดยที่มาตรา 61 มาตรา 89 มาตรา 106 มาตรา 199 และมาตรา 217 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และมาตรา 140 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550 และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวกับการออกและการเสนอขายหลักทรัพย์ และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวกับการจัดตั้งและจัดการกองทุน กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่ลงลายมือชื่อในรายงานการตรวจสอบงบการเงินของกิจการที่กำหนดตามบทบัญญัติหรือข้อกำหนดดังกล่าว ต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน และโดยที่เป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับคุณสมบัติและการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีในตลาดทุน รวมทั้งการดำเนินการกับผู้สอบบัญชีในตลาดทุนที่ไม่มีคุณสมบัติหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนกำหนดคุณสมบัติและองค์ประกอบของคณะที่ปรึกษาด้านการสอบบัญชีให้มีความชัดเจน สำนักงานออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ข้อมูล ณ วันที่ 3 มีนาคม 2559; <http://www.sec.or.th>)

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในข้อ 10 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สช. 39/2553 เรื่องการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน

ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“ข้อ 10 ผู้ที่จะได้รับความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีในตลาดทุนต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งใบอนุญาตยังไม่สิ้นผล
- (2) เป็นหัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีหรือเทียบเท่า หรือเป็นหุ้นส่วนในสำนักงานสอบบัญชีหรือเทียบเท่า
- (3) ปฏิบัติงานสอบบัญชีมาแล้วเป็นระยะเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี ทั้งนี้ การปฏิบัติงานสอบบัญชีครอบคลุมถึงการเป็นผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน (Engagement Quality Control Reviewer) และผู้สอบบัญชีที่ลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชี
- (4) ปฏิบัติงานเป็นผู้สอบบัญชีที่ลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปีในช่วงห้าปีก่อนวันที่ยื่นคำขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน วันแต่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้
 - (ก) เป็นผู้สอบบัญชีที่ลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีในช่วงห้าปีก่อนวันที่ยื่นคำขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน และได้ปฏิบัติงานในฐานะผู้ควบคุมงานสอบบัญชี หรือผู้สอบทานงานขั้นสุดท้ายก่อนที่ผู้สอบบัญชีจะลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี รวมเป็นหกปี
 - (ข) เป็นผู้สอบบัญชีที่ลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีในช่วงห้าปีก่อนวันที่ยื่นคำขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน และได้ปฏิบัติงานในฐานะผู้ควบคุมงานสอบบัญชี หรือผู้สอบทานงานขั้นสุดท้ายก่อนที่ผู้สอบบัญชีจะลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีรวมเป็นหกปี
- (5) แสดงได้ว่าได้ลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นในการสอบบัญชีของกิจการไม่น้อยกว่าสามกิจการ ในปีล่าสุดก่อนปีที่ยื่นคำขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน โดยกิจการดังกล่าวต้องไม่มีการประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันทั้งหมด และมีปริมาณและความซับซ้อนของธุรกรรมในระดับที่เพียงพอที่จะแสดงให้เห็นถึงความรู้และความสามารถของผู้สอบบัญชี และคุณภาพงานสอบบัญชี
- (6) สังกัดสำนักงานสอบบัญชีเพียงหนึ่งแห่ง โดยสำนักงานสอบบัญชีที่สังกัดต้องมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในข้อ 11
- (7) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในส่วนที่ 3”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความใน (2) ของข้อ 15 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(2) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งเข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

(ก) อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

(ข) เคยมีประวัติถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตครั้งใหม่มาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปี ก่อนวันที่ยื่นคำขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน

(ค) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี ในช่วงสามปีก่อนวันที่ยื่นคำขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน เว้นแต่เหตุที่ทำให้คณะกรรมการจรรยาบรรณดังกล่าวสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นเหตุเดียวกับที่สำนักงานสั่งพักหรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกิจการในตลาดทุน”

ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ 19 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553

“คณะที่ปรึกษาด้านการสอบบัญชีตามวรรคหนึ่ง (2) ต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีในช่วงสามปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะที่ปรึกษาดังกล่าว”

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 22 ข้อ 23 และข้อ 24 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 22 ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินด้วยความรับผิดชอบตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชีและข้อกำหนดเพิ่มเติมตามประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(2) ดำเนินการให้งบการเงินของบริษัทที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและ

บริษัทที่ขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ผ่านการพิจารณาของผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพงาน (Engagement Quality Control Reviewer) ก่อนลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินนั้น

(3) ในการสอบบัญชีของบริษัทตามข้อ 3(2) หรือ (7) ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำบทสรุปประเภทรายงานของผู้สอบบัญชีจากการตรวจสอบหรือการสอบทานงบการเงิน แล้วแต่กรณี ตามแบบ 61-4 ที่จัดไว้บนเว็บไซต์ของสำนักงานจำนวนหนึ่งฉบับสำหรับงบการเงินของแต่ละบริษัท และจัดส่งให้แก่บริษัทพร้อมกับรายงานของผู้สอบบัญชี

(4) จัดทำคำชี้แจงหรือนำส่งข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีหรือดำเนินการอื่นใดในการให้ความร่วมมือกับสำนักงานเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ตามที่สำนักงานร้องขอ

ข้อ 23 ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีรายใดสังกัดสำนักงานสอบบัญชีมากกว่าหนึ่งแห่ง โดยไม่เป็นไปตามข้อ 10(6) หรือสังกัดสำนักงานสอบบัญชีที่ไม่ได้มีลักษณะตามข้อ 11(2) ให้ผู้สอบบัญชีรายนั้นดำเนินการแก้ไขเพื่อให้มีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ไม่สามารถดำรงคุณสมบัติให้ถูกต้องนั้น เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันในเรื่องระยะเวลาจากสำนักงาน

ข้อ 24 ให้ผู้สอบบัญชีแจ้งการเปลี่ยนแปลงสำนักงานสอบบัญชีที่สังกัดตามแบบ 61-3 ที่จัดไว้บนเว็บไซต์ของสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของการปฏิบัติงานในสำนักงานสอบบัญชีเดิม”

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในข้อ 26 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 26 ให้การให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีในตลาดทุนสิ้นสุดลงเมื่อ

(1) ผู้สอบบัญชีได้แจ้งต่อสำนักงานเป็นหนังสือถึงความประสงค์ที่จะยุติการปฏิบัติงานเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน

(2) ผู้สอบบัญชีมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อ 10(1) หรือ (2)

(3) ผู้สอบบัญชีมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 15(1) (2)(ก) หรือ (ข) (4) หรือ (5)

(4) สำนักงานสั่งเพิกถอนการให้ความเห็นชอบหรือสั่งพักการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาการให้ความเห็นชอบที่เหลืออยู่”

ข้อ 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 27/1 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 39/2553 เรื่อง การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีในตลาดทุน ลงวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2553

“ข้อ 27/1 ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุตามที่กำหนดในข้อ 27 วรรคหนึ่งสำนักงานอาจไม่ยกกรณีดังกล่าวขึ้นเป็นเหตุในการสั่งพักหรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบได้ หากเป็นไปตามเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ผู้สอบบัญชีปฏิบัติตามบทลงโทษที่เสนอโดยผู้สอบบัญชีนั่นเอง (Enforceable Undertaking) ซึ่งสำนักงานเห็นชอบด้วยตามที่เสนอนั้น
- (2) ผู้สอบบัญชีกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่สำนักงานสั่ง ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เหตุดังกล่าวมีลักษณะไม่ร้ายแรง หรือมิได้ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ”

ข้อ 7 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 เป็นต้นไป

สรุปเกณฑ์สำคัญกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 3 มีนาคม 2559)

คณะกรรมการบริษัทมีบทบาทในการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นมีหน้าที่สำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและกลยุทธ์ที่สำคัญของกิจการ และดูแลให้มั่นใจว่าฝ่ายจัดการได้นำนโยบายและกลยุทธ์ไปปฏิบัติตามที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น คณะกรรมการจึงควรประกอบด้วยผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบทั้งเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหาร และกรรมการที่ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารในสัดส่วนที่จะทำให้เป็นคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญที่หลากหลายเหมาะสมกับธุรกิจ และมีการถ่วงดุลอำนาจภายในคณะกรรมการของบริษัทเพื่อให้กรรมการทุกคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและไม่ให้มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมีอำนาจเหนือการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท

เรื่อง	รายละเอียด
องค์ประกอบของคณะกรรมการ	<p>องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานก.ล.ต. คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีกรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน 2. มีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน
คุณสมบัติของกรรมการอิสระ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ถือหุ้นไม่เกิน 1 % ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย 2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี 3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตของกรรมการรายอื่น ผู้บริหารบริษัท ผู้ถือ หุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย 4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวาง การใช้วิจรณ์ญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี 5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชีซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี 6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มี

	<p>นัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย</p> <p>เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี</p> <p>7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่</p> <p>8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกิน 1 % ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่นซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย 2 เรื่องรายละเอียด</p> <p>9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท รวมถึงบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท</p>
<p>คุณสมบัติของ กรรมการตรวจสอบ</p>	<p>1. ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทให้เป็นกรรมการตรวจสอบ</p> <p>2. มีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระ</p> <p>3. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท</p> <p>4. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน</p> <p>5. มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ต้องมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน</p>

<p>หน้าที่ของกรรมการ ตรวจสอบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ 2. สอบทานให้บริษัทมีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน 3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท 4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และเสนอค่าตอบแทน รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท 6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบรายการดังกล่าวควร ประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
--------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ - จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน - ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร 3 เรื่อง - รายการอื่นใดที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท <p>7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ</p>
<p>การดำเนินการเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการตรวจสอบหรือ เปลี่ยนแปลงขอบเขตหน้าที่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เมื่อกรรมการตรวจสอบลาออก บริษัทจดทะเบียนต้องแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์ทันที พร้อมระบุเหตุผลที่ลาออกด้วย 2. เมื่อมีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบคนใหม่แทนกรรมการตรวจสอบเดิมที่ได้ลาออกหรือ เป็นการแต่งตั้งเพิ่มเติมบริษัทจดทะเบียนแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์ตามแบบแจ้งรายชื่อ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (แบบ F24-1) ผ่านระบบ SET Portal ภายใน 3 วันทำการพร้อมหนังสือรับรองและประวัติของกรรมการตรวจสอบ (แบบ F24-2) 3. กรณีมีการเปลี่ยนแปลงขอบเขตหน้าที่งานของกรรมการตรวจสอบให้บริษัทจดทะเบียนแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์ตามแบบ F24-1 ภายใน 3 วันทำการ
<p>การดำเนินการเมื่อกรรมการตรวจสอบน้อยกว่าที่กำหนด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทต้องแต่งตั้งให้ครบถ้วนภายใน 3 เดือน นับจากวันที่มีกรรมการตรวจสอบไม่ครบถ้วน 2. ในระหว่างที่บริษัทจดทะเบียนไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบให้ครบถ้วนตามที่กำหนด ตลาดหลักทรัพย์จะดำเนินการดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นเครื่องหมาย NP (Notice Pending) ในวันที่ครบ 3 เดือนนับจากวันที่กรรมการ ตรวจสอบมีจำนวนน้อยกว่า 3 คน

	<p>- หากขึ้น NP ครบ 3 เดือนแล้ว บริษัทยังไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบได้ครบถ้วนตลาดหลักทรัพย์จะขึ้นเครื่องหมาย SP (Suspension) ห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท</p> <p>- หากขึ้น SP ครบ 3 เดือนแล้วบริษัทยังไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบได้ครบถ้วน ตลาดหลักทรัพย์จะประกาศให้บริษัทเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนและขึ้นเครื่องหมาย NC โดยตลาดหลักทรัพย์อาจสั่งเพิกถอนหลักทรัพย์ของบริษัท หากบริษัทไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวได้ครบถ้วนภายใน 3 เดือนนับจากวันที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศให้บริษัทเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน</p>
<p>การขยายระยะเวลาในการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทต้องทำเป็นหนังสือขอผ่อนผันมายังตลาดหลักทรัพย์ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันครบกำหนดการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ พร้อมระบุเหตุผลและเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาของตลาดหลักทรัพย์ 2. เหตุจำเป็นและสมควรที่ตลาดหลักทรัพย์อาจพิจารณาผ่อนผันระยะเวลาให้ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - อยู่ระหว่างขอความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นต้น - อยู่ระหว่างรอคำตอบจากบุคคลที่คณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการสรรหาได้ติดต่อทาบถามไว้แล้วซึ่งต้องระบุชื่อบุคคลดังกล่าวได้และระบุระยะเวลาที่คาดว่าจะแต่งตั้งได้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

กิจการอาจประเมินผลการดำเนินงานของธุรกิจโดยการประเมินจากผลกำไรและการเติบโตของธุรกิจโดยอาจประเมินในช่วงเวลาที่ต่างกันหรือประเมินโดยเปรียบเทียบคู่แข่งหรือกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน (เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2546: 7-16)

การประเมินประสิทธิภาพของกิจการ อาจทำได้จาก

1. สมรรถภาพในการทำกำไร ได้แก่ ผลตอบแทนจากยอดขายสุทธิ กำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายสุทธิ ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และผลตอบแทนต่อเงินลงทุนรวม

2. สมรรถภาพในการวัดความก้าวหน้า ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของยอดขาย การเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ การเพิ่มขึ้นของกำไรต่อหุ้น

ความสามารถในการทำกำไรประกอบด้วย: (กชกร เฉลิมกาญจนา, 2547: 430-433)

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets or ROA) สามารถวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ว่าผู้จัดการได้ใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ภายใต้การควบคุมให้เกิดรายได้ได้อย่างไร

$$\text{ผลตอบแทนของสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}}$$

- Price - Earning Ratio (PE Ratio)

ค่า PE คืออัตราส่วนของราคาหุ้นสามัญในตลาดกับค่ากำไรต่อหุ้น ของหุ้นนั้น ๆ นักลงทุนมักจะใช้ค่านี้ในการบ่งชี้จำนวนเงินที่ต้องจ่ายเพื่อแลกกับกำไรหนึ่งบาท ค่า PE ของบริษัทที่มีอัตราการเติบโตสูงมักจะมีค่ามาก และมีค่าน้อยสำหรับบริษัทที่มีการเติบโตช้า

$$PE = \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}{\text{กำไรต่อหุ้น}}$$

- Dividend Yield and Payout Ratio นักลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปเงินปันผล โดยที่จะตั้งเป้าไว้ให้หุ้นมีราคาสูงขึ้น ค่า dividend yield เป็นตัววัดกระแสเงินสดที่นักลงทุนจะได้รับต่อจำนวนเงินที่ลงทุนไป

$$\text{Dividend Yield} = \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น}}{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}$$

อัตราส่วนเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) นี้จะวัดความสามารถของกิจการในการทำกำไรซึ่งหมายถึงความสำเร็จของกิจการในการดำเนินธุรกิจ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยการที่กิจการมีกำไรหรือขาดทุนนั้นก็ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้สินรวมทั้งการจัดสรรผลตอบแทนคืนให้แก่ผู้ถือหุ้น (ศศิวิมล มีอำพล , 2552: 23-27)

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Total Assets Ratio :ROA) อัตราส่วนนี้จะวัดความสามารถของกิจการในการก่อให้เกิดกำไรจากการลงทุนในสินทรัพย์

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}}$$

- อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น (Price – Earning Ratio :P/E) เป็นอัตราส่วนที่เปรียบเทียบระหว่างราคาตลาดของหุ้นกับกำไรต่อหุ้น ซึ่งอัตราส่วนนี้จะชี้ให้เห็นว่าหุ้นแต่ละตัวนั้นมีราคาเหมาะสมหรือไม่อย่างไรเนื่องจากแต่เพียงราคาตลาดของหุ้นมาพิจารณาเปรียบเทียบว่าหุ้นตัวใดราคาสูงกว่านั้นราคาของหุ้นควรจะสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นด้วย

$$\text{อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น} = \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}{\text{กำไรต่อหุ้น}}$$

- อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (Payout Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดอัตราการจ่ายเงินปันผลโดยวัดในรูปของกำไรสุทธิของ กิจการที่มีอัตราการเติบโตสูง

$$\text{อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ} = \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

ทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพ (Efficient Market Theory) (จรัลธน์ สังข์แก้ว , 2547:260) ตลาดหลักทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ตลาดหลักทรัพย์ที่ราคาของหลักทรัพย์ทั้งหลายที่มีการซื้อขายอยู่ในตลาดได้สะท้อนถึงข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์นั้นอย่างรวดเร็วและทั่วถึง หรืออาจกล่าวได้ว่า ราคาตลาด (Market Price) ของหลักทรัพย์นั้นเป็น ค่าประมาณการที่ถูกต้องของมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์นั้น ๆ อย่างไรก็ตาม ราคาตลาดของหลักทรัพย์นั้นไม่

จำเป็นต้องเท่ากับมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์เสมอทุก ๆ ช่วงเวลาราคาหลักทรัพย์อาจจะสูง หรือต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ก็ได้ แต่ความแตกต่างนี้จะต้องเกิดในแบบสุ่ม (Random) กล่าวคือ โอกาสที่ราคาตลาดของหลักทรัพย์สูงกว่าข้อมูลที่แท้จริงของหลักทรัพย์จะต้องเท่ากับโอกาสที่ราคาตลาดของหลักทรัพย์ต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ ดังนั้นจะไม่มีนักลงทุนรายใดในตลาดหลักทรัพย์ที่จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์เกินกว่าอัตราผลตอบแทนของตลาด โดยใช้กลยุทธ์การลงทุนต่าง ๆ ในการหาหลักทรัพย์ที่มีราคาตลาดสูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ได้อย่างสม่ำเสมอ กำไรที่นักลงทุนจะเป็นแค่กำไรปกติ (Normal Profit) ซึ่งในทางคณิตศาสตร์แล้ว หมายความว่า ราคาหลักทรัพย์ในระยะเวลาปัจจุบันและในอดีตที่ผ่านมา จะไม่มีความสัมพันธ์กันหรืออิสระต่อกัน ซึ่งเป็นรูปแบบทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาอย่างไม่มีทิศทาง

ทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานดังนี้ 1. จำนวนผู้ซื้อและผู้ขายมีมากรายจนกระทั่งไม่มีบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการกำหนดราคาหลักทรัพย์และราคาที่เกิดจะเป็นราคาที่มีแนวโน้มเข้าสู่ดุลยภาพ 2. ผู้ลงทุนจะเลือกการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ 3. ผู้ลงทุนแต่ละคนมีพื้นฐานในการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์เหมือนกัน ซึ่งกำหนดขึ้นจากความน่าจะเป็นของอัตราผลตอบแทน 4. ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดหลักทรัพย์มีความรู้อย่างสมบูรณ์เกี่ยวกับราคาและข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์นั้น ๆ ดังนั้น ในตลาดหลักทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพจึงถือว่าการเปลี่ยนแปลงราคาเป็นอิสระต่อกันไม่สัมพันธ์ ทั้งนี้ควมมีประสิทธิภาพของตลาดหลักทรัพย์นั้นสามารถแบ่งออกได้ 3 ระดับ ตามประเภทของข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ในตลาดและสะท้อนในราคาของหลักทรัพย์ได้ดังนี้ ตลาดมีประสิทธิภาพในระดับต่ำ (Weak form efficient market) หมายถึง ตลาดหลักทรัพย์ที่ราคาของหลักทรัพย์ได้สะท้อนถึงข้อมูลการซื้อขายของหลักทรัพย์นั้นในอดีต เช่น ราคาหลักทรัพย์ และปริมาณการซื้อขาย ดังนั้นหากตลาดหลักทรัพย์มีประสิทธิภาพในระดับต่ำ แล้วนักลงทุนจะไม่สามารถได้ผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตลาดอย่างสม่ำเสมอโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบเทคนิค (technical Analysis) หรือการศึกษารูปแบบของราคาหลักทรัพย์ในอดีตในการเลือกหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน นั่นคือ ข้อมูลด้านราคา และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในอดีต ไม่สามารถใช้เป็นแนวทางการคาดคะเนแนวโน้มของตลาดหลักทรัพย์ในอนาคตได้ ตลาดมีประสิทธิภาพในระดับกลาง (Semi-strong form efficient market) หมายถึง ตลาดหลักทรัพย์ที่ราคาตลาดของหลักทรัพย์ได้สะท้อนถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักทรัพย์ทั้งหมดที่เปิดเผยต่อสาธารณะได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายในอดีต และข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ของบริษัท เช่น สายการผลิตภัณฑ์ คุณภาพในการให้บริการ

รายละเอียดของงบดุล การเป็นเจ้าของสิทธิบัตร การพยากรณ์กำไรในอนาคต เป็นต้น ดังนั้นหากตลาดหลักทรัพย์มีประสิทธิภาพในระดับกลางแล้วจะไม่มีนักลงทุนรายใดในตลาดที่สามารถได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราที่สูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตลาดได้อย่างสม่ำเสมอโดยใช้วิธีการวิเคราะห์พื้นฐาน (Fundamental Analysis) ในการคัดเลือกหลักทรัพย์ลงทุน ตลาดมีประสิทธิภาพในระดับสูง (Strong form efficient market) หมายถึงตลาดหลักทรัพย์ที่ราคาตลาดของหลักทรัพย์ได้สะท้อนถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักทรัพย์ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ (Public information) หรือข้อมูลเฉพาะภายในบริษัท (Inside information) ดังนั้นหากตลาดหลักทรัพย์มีประสิทธิภาพในระดับสูงแล้วก็จะไม่มีนักลงทุนรายใด แม้แต่นักลงทุนที่มีข้อมูลเฉพาะในบริษัทที่สามารถได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราที่สูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตลาดอย่างสม่ำเสมอ

ความหมายและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 8 มีนาคม 2559)

“หุ้น” (Stock) เป็นตราสารที่กิจการออกให้แก่ผู้ถือ (Holder) เพื่อระดมเงินทุนไปใช้ในกิจการ โดยผู้ถือตราสาร หุ้นจะมีฐานะเป็น “เจ้าของกิจการ” ซึ่งจะมีส่วนได้เสียหรือมีสิทธิในทรัพย์สินและรายได้ของกิจการ รวมทั้งมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผล (Dividend) ซึ่งขึ้นอยู่กับผลกำไร และข้อตกลงของกิจการนั้น ๆ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้น

การหามูลค่าที่แท้จริงของหุ้นเกิดจากความเชื่อที่ว่าผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนในหุ้นวันนี้ ย่อมคาดหวังผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากการลงทุนในหุ้นดังกล่าว ดังนั้นราคาหุ้นที่ผู้ลงทุนยอมจ่ายในวันนี้ จึงเป็นราคาสำหรับสิ่งที่คาดหวังว่าจะได้รับในอนาคต กล่าวคือ ราคาหุ้นที่เปลี่ยนแปลงไปน่าจะเกิดจากการที่ผู้ลงทุนคาดการณ์ว่าสิ่งที่ตนจะได้รับในอนาคตทั้งในรูปของ “เงินปันผล” และ “ส่วนต่างราคาที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม”

สรุปคือ ราคาหุ้น ณ ปัจจุบันจะถูกกำหนดมาจาก 2 ปัจจัยหลักๆ คือ

1. ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับทั้งในรูปของเงินปันผลและส่วนต่างราคา
2. ความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนจะต้องเผชิญจากการลงทุนในหุ้น

โดยผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนจะต้องเผชิญจากการลงทุนในหุ้นเป็นตัวกำหนดมูลค่าที่แท้จริงของหุ้น และมูลค่าที่แท้จริงของหุ้นจะส่งผลกระทบต่อราคาตลาดของหุ้น ปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดราคาหุ้นเหล่านี้ล้วนเป็น “พื้นฐาน” สำคัญที่สามารถนำมาจัดกลุ่มเป็น 3 ปัจจัยใหญ่ๆ คือ ภาวะเศรษฐกิจ ภาวะอุตสาหกรรม และผลการดำเนินงานของบริษัท ดังนั้นหากคุณต้องการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดราคาหุ้น ก็ต้องวิเคราะห์ทั้ง 3 ปัจจัยนี้ ซึ่งเราเรียกการวิเคราะห์หลักทรัพย์ตามแนวคิดนี้ว่า “การวิเคราะห์ ปัจจัยพื้นฐาน” (Fundamental Analysis)

- ภาวะเศรษฐกิจ ถ้าเศรษฐกิจดีราคาหุ้นมักจะเพิ่มขึ้น เพราะผู้ลงทุนมองว่าโอกาสที่บริษัทจะขาดทุนในช่วงนี้มีน้อยจึงกล้าที่จะลงทุนในหุ้นเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ในช่วงที่เศรษฐกิจดีประชาชนจะจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ยอดขายและผลกำไรของบริษัท เพิ่มขึ้น เมื่อบริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นบริษัทก็จะสามารถจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ลงทุน ได้มากขึ้นตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าเศรษฐกิจไม่ดีราคาหุ้นก็มักจะลดลงเพราะผู้ลงทุนมีความกังวลในผลประกอบการของบริษัท กล่าวคือ ช่วงที่เศรษฐกิจไม่ดีกำลังซื้อของประชาชนลดลงยอดขายของบริษัทจะลดลงกำไรของบริษัทก็จะลดลงหรืออาจจะขาดทุน ท้ายที่สุดผู้ลงทุนก็จะไม่ได้รับการจัดสรรกำไรจากบริษัท เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ลงทุนรู้สึกถึงความเสี่ยงจากการลงทุน จึงมีการขายหุ้นออกมา เมื่อมีการขายหุ้นออกมาจำนวนมาก ก็จะทำให้ราคาหุ้นปรับตัวลดลงในที่สุด

- ภาวะอุตสาหกรรม ถ้าอุตสาหกรรมใดอยู่ในช่วงขาขึ้น ราคาหุ้นที่อยู่ในอุตสาหกรรมนั้นมักจะปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ลงทุนคาดการณ์ว่าผลประกอบการของบริษัทในอุตสาหกรรมนั้นจะปรับตัวเพิ่มขึ้นตามภาวะอุตสาหกรรม ในทางตรงกันข้ามถ้าอุตสาหกรรมใดอยู่ในช่วงขาลง ราคาหุ้นที่อยู่ในอุตสาหกรรมนั้นก็จะมีปรับตัวลดลง เนื่องจากผู้ลงทุนกังวลถึงความเสี่ยงจึงขายหุ้นในอุตสาหกรรม

- ผลการดำเนินงานของบริษัทนั้น ๆ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทนั้นโดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ กลยุทธ์ของบริษัท และความสามารถของผู้บริหาร กล่าวคือในช่วงที่สภาวะเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมไม่ดี หากผู้บริหารของบริษัทมีความสามารถสูงก็อาจจะทำให้ผลประกอบการของบริษัทลดลงไม่มาก และราคาหุ้นก็จะปรับตัวลดลงไม่มาก

2.3 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบกลไกการกำกับดูแล และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับราคาหลักทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

วาสนา จันทรศรี (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงาน กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านขนาดของคณะกรรมการ สัดส่วนของกรรมการอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย และขนาดของบริษัทสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในด้านเกี่ยวกับผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อการดำเนินงานพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมดีกว่ากลุ่มบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี แต่ผลการทดสอบอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.10

กิริติ นิวรรณสุต (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลที่อยู่ในช่วงระหว่างปี 2550 – 2554 ผลการศึกษาพบว่า การจ่ายค่าตอบแทนต่อปีให้คณะกรรมการที่เพิ่มมากขึ้นและการที่กรรมการตรวจสอบมีระยะเวลาเฉลี่ยในการดำรงตำแหน่งที่เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้บริษัทมีระดับผลการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้น

กานดา พิศาลปิติ (2558) ผลกระทบเชิงสาเหตุระหว่างการกำกับดูแลกิจการ และผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งวัดโดย ROA มีทั้งสิ้น 3 ตัวแปร คือ คะแนนการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ และจำนวนครั้งการเข้าประชุมคณะกรรมการของบริษัท

ณัฐวุฒิ ทรัพย์สมบัติ (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลตอบแทนกรรมการและความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนผู้บริหารกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลที่อยู่ในช่วงปี 2553 – 2555 ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลตอบแทนกรรมการ โดยหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสนับสนุนให้กิจการกำหนดรูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการให้

เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของกรรมการแต่ละคน นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผลตอบแทนผู้บริหารกับผลการดำเนินงานของกิจการทั้งมุมมองทางบัญชีและมุมมองทางการตลาด เนื่องจากการกำหนดผลตอบแทนผู้บริหารในระดับที่น่าพอใจจะทำให้ผู้บริหารมีแรงจูงใจในการบริหารบริษัทให้มีประสิทธิภาพและจะส่งผลให้การดำเนินงานของกิจการสูงขึ้น

จุฑาทิพย์ สุรวัดนนท์ (2554) ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการ ประสิทธิภาพ และพฤติกรรมทางการเงินที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนกรรมการอิสระ ประสิทธิภาพทางเทคนิค และอัตรากำไรสุทธิมีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือ ถ้าสัดส่วนกรรมการอิสระ ประสิทธิภาพทางเทคนิค และอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์จะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

ศนิพร จันทรสถาพร (2546) ปัจจัยเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความสัมพันธ์กับควมมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการ : มุมมองของผู้ตรวจสอบภายใน ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในมีความเห็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบชุดปัจจุบันของบริษัทสามารถปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทได้บรรลุผลสำเร็จ และคณะกรรมการตรวจสอบมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัทมากกว่าการจัดตั้งเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการแบ่งได้เป็น 2 ปัจจัยใหญ่คือ (1) ปัจจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะตัวของคณะกรรมการตรวจสอบ ได้แก่ ปัจจัยคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ ปัจจัยความรู้ความเชี่ยวชาญ และปัจจัยบทบาทการเป็นผู้ประสานงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (2) ปัจจัยด้านอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร ได้แก่ ปัจจัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ และปัจจัยการสนับสนุนฝ่ายตรวจสอบภายในโดยพิจารณาอำนาจการให้คุณให้โทษ เมื่อนำปัจจัยมาทดสอบความสัมพันธ์กับตัวแปรตามทีละระดับนัยสำคัญ .05 พบว่าทุกปัจจัยล้วนมีความสำคัญในการอธิบายควมมีประสิทธิภาพในหน้าที่การกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อควมมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบคือ ปัจจัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ปัจจัยบทบาทการเป็นผู้ประสานงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และปัจจัยการสนับสนุนฝ่ายตรวจสอบภายใน

ฐิติมา แก้วไพฑูรย์ (2557) ผลกระทบของกลุ่มโอกาสในการลงทุนต่อความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการเจริญเติบโตของบริษัท ผลการศึกษาพบว่า ค่าตอบแทนกรรมการเป็นการกำหนดที่สอดคล้องกับความซับซ้อนของบริษัทโดยพิจารณาจากตัวชี้วัดขนาดของบริษัท ผลการดำเนินงานของบริษัท และค่าตอบแทนเฉลี่ยในอุตสาหกรรม จึงอาจกล่าวได้ว่าการกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนกรรมการสนับสนุน 1.) ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ไม่ได้กำหนดเพื่อใช้เป็นกลไกในการลดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างฝ่ายจัดการและเจ้าของบริษัท ในแง่ของบทบาทของกรรมการในการกำกับดูแลตรวจสอบ (Monitoring) ในกรณีที่บริษัทมีความซับซ้อนมากขึ้น แต่กำหนดเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กรรมการตัดสินใจที่สอดคล้องกับผู้ถือหุ้น หรือเจ้าของบริษัท (Incentive Alignment) หรือจ่ายตามผลการดำเนินงาน (Pay-for-Performance) และ 2.) การอ้างอิงแนวปฏิบัติขององค์กร/สถาบัน (Institutional Perspective) โดยที่อ้างอิงการกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนกับอุตสาหกรรมและหรือคู่แข่งเป็นบรรทัดฐาน เนื่องจากค่าตอบแทนกรรมการแปรผันตามขนาดบริษัทและผลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนี้ การกำหนดค่าตอบแทนที่มาจากอ้างอิงอุตสาหกรรมหรือโดยการเปรียบเทียบกัน อาจส่งผลให้ไม่มีแรงจูงใจ และ/หรือดึงดูดให้บริษัทได้กรรมการบริษัทที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม และ/หรือไม่จูงใจให้กรรมการบริษัทปฏิบัติตามบทบาทของตนอย่างเต็มศักยภาพได้ การกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนผู้บริหารสนับสนุนทฤษฎีความสอดคล้องในแรงจูงใจ (Incentive Alignment Theory) ด้วยเช่นกัน เนื่องจากพบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินค่าตอบแทนผู้บริหารและคุณลักษณะของบริษัทในด้านความซับซ้อนของบริษัทจากตัวชี้วัดขนาดของบริษัท ระดับของหนี้สิน และการอยู่ในอุตสาหกรรมการเงิน

จิรนนท์ นาคสมทรง (2548) ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนตัวแทนกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบพบว่า กลุ่มงานที่คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานมากที่สุดสามอันดับแรกได้แก่ การสอบบัญชี การจัดทำรายงาน คณะกรรมการตรวจสอบ และการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูล ผลการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนตัวแทนกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทุกกลุ่มงานยกเว้นกลุ่มงานการปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องของกรรมการตรวจสอบเท่านั้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับต้นทุนตัวแทนตัวใดเลย สำหรับผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนตัวแทนกับปัจจัยสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบ พบว่าต้นทุนตัวแทนขนาดเท่านั้นมีมีความสัมพันธ์กับปัจจัยสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยพบความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอำนาจที่

คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากองค์กร และปัจจัยจากการได้รับทรัพยากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

ขวัญสกุล เต็งอำนวย (2555) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและการเปิดเผยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในบริษัทจดทะเบียนกลุ่ม SET100 และกลุ่ม mai ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ของการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับการเปิดเผยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวม ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบในรายละเอียดพบว่า บริษัทที่มีจำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมากกว่าจะมีการเปิดเผยการปฏิบัติงานในเรื่องความเห็นที่มีต่อรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบมากกว่าบริษัทที่ประชุมน้อยกว่า นอกจากนี้สินทรัพย์รวม และจำนวนกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ในเรื่องกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

วรรณวิภา อรุณจิต (2548) ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดสำนักงานสอบบัญชี ขนาดกิจการกับการจัดการกำไร: กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ขนาดสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ หากจำแนกวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ (Big 4 Audit Firm) พบว่า ขนาดกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับกลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก (Non - Big 4 Audit Firm) พบว่า ขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการจัดการกำไร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการจัดการกำไรพบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ (Big 4 Audit Firm) มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก (Non - Big4 Audit Firm) ซึ่งอาจจะหมายความว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ (Big 4 Audit Firm) มีอิทธิพลในการยับยั้งการจัดการกำไรของทุกขนาดกิจการ แต่สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก (Non - Big4 Audit Firm) นั้นอิทธิพลในการยับยั้งการจัดการกำไรจะลดลงเมื่อขนาดกิจการใหญ่ขึ้น ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากกิจการขนาดใหญ่มีอำนาจต่อรองกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก (Non - Big4 Audit Firm)

พรนฤมล ลาดพร้าว (2548) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการพิจารณาเลือกใช้บริการสอบบัญชีระหว่างสำนักงานสอบบัญชีต่างประเทศกับสำนักงานสอบบัญชีในประเทศของบริษัทจำกัด

ในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษารูปได้ว่า บริษัทที่เลือกใช้บริการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีต่างประเทศให้ระดับความสำคัญมากที่สุดในเรื่องชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี ความถูกต้องเชื่อถือได้และความทันเวลาของผลงานการตรวจสอบและให้ระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างมากต่อการไม่เลือกใช้บริการของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศ เนื่องจากชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชีและชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่เป็นที่รู้จัก

Jeng-Fang Chen, Yan-Yu Chou, Rong-Ruey Duh, and Yu-Chen Lin (2014) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพกำไร ผลการศึกษาพบว่าการประสานงานของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้สอบบัญชีกับคุณภาพกำไรเป็นไปอย่างมีนัยสำคัญในทิศทางบวก และการที่คณะกรรมการตรวจสอบมีส่วนร่วมในการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินทำให้คุณภาพกำไรมีความชัดเจนมากขึ้นเนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบมีการทำงานอย่างผู้เชี่ยวชาญทางการเงินมากกว่าการที่บริษัทไม่มีผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน

Brown and Caylor (2004) ได้ศึกษาการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของบริษัทพบว่า บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีมูลค่าและกำไรที่สูงกว่า และสามารถจ่ายคืนแก่ผู้ถือหุ้นได้มากกว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ไม่ดี โดยปัจจัยด้านค่าตอบแทนผู้บริหารและกรรมกรมีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานมากที่สุด

Haniffa and Hudaib (2006) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กัวลาแลมเปอร์พบว่า ด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัทและสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานที่วัดโดย ROA ด้านการควมรวมตำแหน่งผู้จัดการใหญ่ และประธานกรรมการในคนเดียวกัน และสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยกรรมการบริหารของบริษัทมีความสัมพันธ์ทางลบ ด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารและสัดส่วนของกรรมการบริษัทที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทมากกว่าหนึ่งแห่งไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกับราคาหลักทรัพย์

บุญญานูช ชีวาเกียรติยั้งยง (2549) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณค่าของข้อมูลกำไรและข้อมูลกระแสเงินสดในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนที่ไม่ปกติของหลักทรัพย์กับกำไรที่ไม่คาดหวัง กระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ไม่คาดหวัง การกำกับดูแลกิจการที่ดี มี

ผลกระทบต่อข้อมูลกำไรในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ แต่ไม่มีผลต่อข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานในการกำหนดราคาหลักทรัพย์

สุริย์พร ช่วยป้อง (2554) การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์ต่อการประกาศอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า มีการตอบสนองที่ต่างกันของราคาหลักทรัพย์เมื่อบริษัทขนาดใหญ่ประกาศอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยพบความสัมพันธ์ในระดับดีเลิศกับดีในช่วง 3 วัน และ 7 วัน และระดับดีเลิศกับดีมากในช่วง 3 วัน สามารถวิเคราะห์ได้ว่านักลงทุนใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในช่วงที่มีการประกาศอันดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริษัทที่มีขนาดใหญ่มากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก

จิราพร ไพรเถื่อน (2550) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่ดี คุณภาพของผู้สอบบัญชี และคุณภาพกำไรที่มีต่อความสามารถของกำไรในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดี คุณภาพของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบต่อความสามารถของกำไรในการอธิบายหลักทรัพย์ในด้านบวก นั่นคือ การที่ผู้สอบบัญชีเป็น Big 4 และบริษัทได้รับรางวัลการกำกับดูแลกิจการที่ดีทำให้ข้อมูลกำไรสามารถอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้มากขึ้น ด้านคุณภาพกำไรมีผลกระทบต่อความสามารถของข้อมูลกำไรในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ในเชิงลบ

Krukenberg (2006) Dose Voluntary Corporate Governance Code Adoption Increase Firm Value in Emerging Markets? ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีราคาหลักทรัพย์ที่ดีกว่าบริษัทที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

Black and Khanna (2007) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิรูปการกำกับดูแลกิจการกับมูลค่าตลาดของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ประเทศอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า ภายใน 3 วันหลังปฏิรูปการกำกับดูแลราคาหลักทรัพย์ของบริษัทขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับบริษัทขนาดเล็ก และทำให้มูลค่าของบริษัทเพิ่มมากขึ้นตามราคาหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น

Boshen, Augustine, Laurence and Kimberly (2003) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่างผลการดำเนินงานที่ไม่คาดคิด (Unexpected Performance) กับค่าตอบแทนของผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานที่ดีเกินความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของค่าตอบแทนผู้บริหาร และราคาหลักทรัพย์ที่สูงเกินความคาดหวัง มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของค่าตอบแทนของผู้บริหารในปัจจุบัน

Pfeffer (1972) หรือ (Gale and Kesher (1994) มองเห็นข้อดีของคณะกรรมการที่มีขนาดใหญ่ โดยพบว่า องค์กรที่มีคณะกรรมการขนาดเล็กจะมีโอกาสล้มละลายได้ง่ายยามที่ประสบปัญหา ขณะที่องค์กรที่มีคณะกรรมการขนาดใหญ่กว่าจะมีทรัพยากรบุคคลที่ช่วยแก้ปัญหาได้มากกว่า เนื่องจากคณะกรรมการที่มีขนาดใหญ่จะมีโอกาสประสานความร่วมมือและดึงทรัพยากรภายนอกมาใช้อย่างกว้างขวาง

Fabrizio Fratini, Patrizia Tettamanzi (2015) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในประเทศอิตาลี พบว่า ผลการดำเนินงานของบริษัทที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับขนาดของคณะกรรมการและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

กล่าวโดยสรุปจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการกำกับดูแลกิจการและประสิทธิภาพในการดำเนินงานข้างต้นทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมขององค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุนของบุคคลทั่วไปที่สนใจจะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อีกทั้งมีประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์ สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน และสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย เป็นต้น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์และเป็นแนวทางในการให้ข้อมูลและส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการและส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และบริษัทสามารถนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์เพื่อประกอบการตัดสินใจและเป็นทางเลือกในการตัดสินใจที่เหนือกว่าคู่แข่ง